

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Päätös 22.10.2025

Päätöksen diaarinumero: PRH/2445/1040/2023

1. Asia

Tekijänoikeuden yhteishallinnointiorganisaatioiden valvonta-asia

2. Osapuolet

Kopiosto ry (Y-tunnus 0414755-2), Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijät:

A

B

3. Päätös

Patentti- ja rekisterihallitus jättää asian tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016) 57 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tutkimatta.

4. Asian vireilletulo ja selvitystoimenpiteet

Asian vireilletulo

1. Patentti- ja rekisterihallituksen (jäljempänä PRH) tehtävänä on tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016, jäljempänä yhteishallinnointilaki) 54 §:n mukaisesti valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat yhteishallinnointilain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa.
2. PRH on vastaanottanut 9.8.2023 yhteishallinnointilain 56 §:n mukaisen toimenpidepyynnön koskien Kopiosto ry:n (jäljempänä Kopiosto) menettelyä. Toimenpidepyynnön kohteena on ollut Kopioston menettelytavat koskien Luontoportti -verkkopalvelusta tehtäviä tutkimuksia kopiointien määrästä ja korvausperusteita vuodesta 2008 vuoteen 2023. Asiassa on nostettu esiin myös korvauksen kohdentaminen sekä Kopioston menettelytavat koskien kopiointikorvauksia.
3. Toimenpidepyynnössä Luontoportti Oy on julkaisijan ominaisuudessa ollut nimettynä toimenpidepyynnön tekijäksi. Luontoportti Oy on PRH:lle 12.6.2025 toimitetulla täsmennyksellä luopunut osallisuudestaan toimenpidepyyntöön.

Selvitystoimenpiteet

4. Asian tarkemmaksi selvittämiseksi PRH järjestänyt Teams –palaverin 25.1.2024 toimenpidepyynnön tekijän ja tämän asiamiehen kanssa. PRH on pyytänyt lisäksi lisäselvitystä asiaan 24.4.2024 ja vielä uudestaan 5.9.2024. Syksyn ja talven aikana (2024 – 2025) toimenpidepyynnön tekijä on toimittanut PRH:lle useita selvityksiä.
5. PRH on ollut asian selvittämiseksi yhteydessä myös opetus- ja kulttuuriministeriöön (jäljempänä OKM) lokakuussa 2024.

6. PRH on asian selvittämiseksi järjestänyt Teams -tapaamisen Kopioston kanssa 10.10.2024. PRH on 18.3.2025 varannut Kopiostolle myös mahdollisuuden lausua toimenpidepyynnöstä ja siihen liittyvistä täsmennyksistä, ja Kopiosto on toimittanut PRH:lle lausuman 2.4.2025.
7. PRH on asian selvittämiseksi lähettänyt toimenpidepyynnön tekijälle toimituspyynnön 14.5.2025, johon toimenpidepyynnön tekijä on vastannut 6.6.2025 ja täydentänyt tämän jälkeen vastaustaan useammalla sähköpostilla. Luontoportti Oy on asian selvityshetkellä ollut asetettuna konkurssiin ja PRH on 14.5.2025 kuullut myös Luontoportti Oy:n selvitysmiestä ja selvitysmies on toimittanut PRH:lle vastauksen 6.6.2025 sekä täsmennyksen 12.6.2025.

5. Sovellettava lainsäädäntö

5.1. Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

8. Tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 54 §:n mukaisena valvontaviranomaisena PRH:n tehtävänä on mm. valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat yhteishallinnointilain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa.
9. Yhteishallinnointilain 19 §:n mukaan yhteishallinnointiorganisaation tulee noudattaa huolellisuutta tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoimisessa.
10. Yhteishallinnointilain 26 §:n 1 momentin mukaan Yhteishallinnointiorganisaation on ryhdyttävä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi niissä tapauksissa, joissa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön raportointi tämän mahdollistaa. Toimien riittävyttä arvioitaessa on otettava huomioon oikeudenhaltijoiden taloudellinen etu, tunnistamisen ja tavoittamisen mahdollistavien tietolähteiden olemassaolo ja tunnistamisesta ja tavoittamisesta aiheutuvat kustannukset. Yhteishallinnointiorganisaation tulee julkaista verkkosivuillaan tieto noudattamastaan oikeudenhaltijoiden tunnistamis- ja tavoittamisenmenettelystä suomeksi ja ruotsiksi.
11. Yhteishallinnointilain 26 §:ää koskevien esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 63) ehdotettavilla säännöksillä pyritään turvaamaan oikeudenhaltijoiden oikeus korvaukseen teoksensa käytöstä sekä lisäämään yhteishallinnointiorganisaatioiden toiminnan läpinäkyvyyttä tältä osin. Joissakin tilanteissa ei ole mahdollista tai kohtuullista edellyttää, että käyttäjät raportoivat yksityiskohtaisesti teosten käytöstä. Näin on tyypillisesti esimerkiksi julkisissa tiloissa soitettavan taustamusiikin osalta taikka teosten opetuskäytön osalta. Tällöin korvaus jaetaan jonkin muun menetelmän, esimerkiksi otantatutkimusten perusteella.

Säännös ei velvoita yhteishallinnointiorganisaatiota vaatimaan teosten tai muiden suojan kohteiden käytöstä täsmällistä selvitystä, mutta edellyttää, että mahdollinen käyttäjän antama käyttöä koskeva selvitys otetaan huomioon yhteishallinnointiorganisaatiossa tekijänoikeuskorvausten kohdentamisessa ja maksamisessa.
12. Yhteishallinnointilain 56 §:n mukaan PRH:lle saadaan tehdä toimenpidepyyntö yhteishallinnointiorganisaation menettelystä tai laiminlyönnistä, joka on vastoin yhteishallinnointilain säännöksiä. Toimenpidepyynnössä on kuvattava moitittavana pidettävä.
13. Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos 1) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton; 2) yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt toimenpiteisiin asian oikaisemiseksi; 3) yhteishallinnointiorganisaation menettelyllä tai laiminlyönnillä on vain vähäistä vaikutusta tämän lain tavoitteiden toteutumiseen; 4) tuomioistuimessa vireillä olevan samaa menettelyä koskevan riita- tai rikosasian johdosta ei yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi katsota olevan tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin; tai 5) asia on vireillä myös Kilpailu- ja kuluttajavirastossa eikä lisätoimenpiteisiin katsota olevan tarpeen ryhtyä.
14. Yhteishallinnointilain 57 §:n 2 momentin mukaan päätös tutkimatta jättämisestä on tehtävä viipymättä.
15. Yhteishallinnointilain 57 §:ää koskevin esitöiden mukaan (HE 119/2016 vp s. 84-85) 57 §:n 1 momentin säännösten tarkoituksena on antaa PRH:lle mahdollisuus harkintavallan käyttämiseen ja resurssien kohdentamiseen niin, että varsinaisiin valvontatoimenpiteisiin ryhdytään vain silloin, kun

kysymys on lain tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta olennaisesta asiasta. Yhteishallinnointilain 57 §:n 2 momenttia koskevien esitöiden mukaan niin tutkinnan kohteena olevan yhteishallinnointiorganisaation näkökulmasta kuin esimerkiksi oikeudenhaltijan tai käyttäjän näkökulmasta voi olla tärkeää saada kannanotto siitä, ryhtyykö valvontaviranomainen asiassa toimenpiteisiin, joten päätös tutkimatta jättämisestä olisi tehtävä viipymättä. Tutkimatta jättämisellä on asian päättävä vaikutus ja siihen voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta. Valvontaviranomainen voi esitöiden mukaan ottaa päätöksen kohteena olevan asian myös uudelleen tutkittavaksi, jos se on tarpeen esimerkiksi sen vuoksi, että valvontaviranomainen saa asiasta uutta selvitystä.

16. Yhteishallinnointilain 68 §:n mukaan tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

5.2. Tekijänoikeuslaki

17. Tekijänoikeuslain (404/1961) 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoipa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköönpä se muulla tavalla.
18. Tekijänoikeuslain 2 §:n 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännökseenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.
19. Tekijänoikeuslain 26 §:n 2 momentin mukaan, mitä 1 momentissa tarkoitetun sopimuslisenssiorganisaation yleiskokous päättää teoksen kappaleiden valmistamisesta taikka teoksen yleisön saataviin saattamisesta suoritettavien korvausten jakamisesta organisaation suoraan edustamille tekijöille tai käyttämisestä tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin, sovelletaan myös muihin 1 momentissa tarkoitettuihin saman alan tekijöihin, joita sopimuslisenssiorganisaatio ei suoraan edusta.
20. Tekijänoikeuslain 26 §:n 3 momentin mukaan, jos sopimuslisenssiorganisaation 2 momentissa tarkoitettu päätös korvausten jakamisesta noudatettavista yleisistä periaatteista ei tuota organisaation suoraan edustamille tekijöille oikeutta henkilökohtaiseen korvaukseen, 1 momentissa tarkoitettulla saman alan tekijällä, jota sopimuslisenssiorganisaatio ei suoraan edusta, on kuitenkin oikeus vaatia henkilökohtainen korvaus. Korvauksen suorittaa 1 momentissa tarkoitettu sopimuslisenssiorganisaatio. Oikeus henkilökohtaiseen korvaukseen raukeaa, jos sitä koskevaa vaatimusta ei todistettavasti esitetä viimeistään kolmen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jona teoksesta on valmistettu kappaleita tai teos on saatettu yleisön saataviin, kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden lopusta, jona teoksen käytöstä maksettava korvaus kerättiin, sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi.
21. Tekijänoikeuslain 26 §:n 4 momentin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy hakemuksesta tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain (1494/2016) 4 §:ssä tarkoitettun yhteishallinnointiorganisaation sopimuslisenssiorganisaatioksi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Hyväksyttävän organisaation tulee täyttää seuraavat ehdot: (...)

6. Asiaselostus

6.1. Osapuolet

Kopiosto ry

22. Esittävien taiteilijoiden, tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto on tehnyt ilmoituksen tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnista 19.1.2017. Vuonna 1978 perustettuun Kopiostoon kuuluu 44 eri luovan alan jäsenjärjestöä.
23. Kopiosto edustaa erillisillä valtakirjoilla yli 70 000 kotimaista oikeudenomistajaa sekä ulkomaisten sisarjärjestöjen kanssa tehdyillä vastavuoroisuussopimuksilla ulkomaisia oikeudenhaltijoita.

24. Kopiosto edistää ja valvoo tekijänoikeuslainsäädännön tarkoittamien oikeuksien haltijoiden yhteistä etua oikeuksien käyttöä koskevissa asioissa. Kopiosto edustaa graafiselta alalta tekijöitä, valokuvaajia ja kustantajia sekä av-alan tekijöitä ja esittäviä taiteilijoita.
25. Kopioston tehtäviin kuuluu mm. myöntää käyttöluvia valokopiointiin, teosten digitaaliseen kopiointiin ja välittämiseen oppilaitoksissa ja tieteellisessä tutkimuksessa, opetustallennukseen sekä radio- ja televisio-ohjelmien edelleen lähettämiseen kaapeliverkossa ja yhteisantennijärjestelmissä.
26. Kopiosto toimii useilla teosten käyttöalueilla opetus- ja kulttuuriministeriön (jäljempänä OKM) hyväksymänä sopimuslisenssijärjestönä. Sopimuslisenssijärjestöistä säädetään tekijänoikeuslaissa.

Toimenpidepyynnön tekijät

27. Ulkopuolisia oikeudenhaltijoita suhteessa Kopiostoon.

6.2. Toimenpidepyyntö

28. Toimenpidepyyntö koskee opetus- ja kulttuuriministeriön 2008-2022 vuosittain rahoittamia Kopioston tutkimuksia Luontoportti-verkkopalvelun kopioinneista ja käytöstä opetuksessa eri ikäluokissa ja käyttäjäryhmissä ja myös luokan ulkopuolella. Kopioston tilaamia tutkimuksia kyseiseltä ajanjaksolta on tehty säännöllisesti esi- ja peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, korkeakouluissa, yliopistoissa, kansalaisopistoissa, seurakunnissa, liike-elämän palveluissa ja kunnissa luontokohteiden sisältönä. Toimenpidepyyntö koskee myös näiden tutkimusten lopputulosten oikaisua vastaamaan lainmukaista ja oikeaa tulosta sekä näiden perusteella maksettuja tekijänoikeuteen perustuvia korvauksia Luontoportti Oy:lle.
29. Toimenpidepyynnön tekijä vaatii PRH:ta ryhtymään mahdollisimman pian toimenpiteisiin Kopioston maksamien korvausten perusteena olleiden tutkimusten selvittämisestä ja sen myötä korvausten perusteiden korjaamiseen 2008 lähtien vuoteen 2023 saakka. Asiassa on selvitettävä, minne korvauksia on maksettu ja maksuille perusteet.
30. Toimenpidepyynnön tekijä vaatii PRH:ta ryhtymään toimenpiteisiin tutkimusten oikaisemiseksi lainmukaisiksi ja samalla korjaamaan sekä korvaamaan yhtiölle ja tekijänoikeuksien omistajille kuuluvat lainmukaiset oikeat korvaukset.
31. PRH:lle 6.6.2025 toimitetussa vastauksessa toimenpidepyynnön tekijä on lisäksi nostanut esiin, että Kopiosto ei toimi yhteishallinnoinlain 19 §:n mukaisesti huolellisesti tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoinnissa, kun käytännössä korvauksia jaetaan otantatutkimusten perusteella ilman, että Kopiosto varmistaa korvausten saajien todelliset tekijänoikeudet ja korvausoikeudet sisältöön. Näin on toimittu myös tilanteissa, joissa toimenpidepyynnön tekijä on ilmoittanut sisällön tekijänoikeuksien kuuluvan toimenpidepyynnön tekijälle. Toimenpidepyynnön tekijän mukaan näyttää siltä, että Kopiosto korvaa tekijänoikeusmaksuja tahoille, joilla ei ole laillista oikeutta sisältöön. Vastauksessa on nostettu esiin myös peda.net palveluun liittyvät rikkomukset. Esiin on nostettu myös Kopioston virheellinen tulkinta Luontoportti Oy:n asemasta kustantajana ja korvausten jakamisen perustaminen tähän tulkintaan. Toimenpidepyynnön tekijän mukaan Kopiosto ei ole vastannut tätä koskeviin selvityspyyntöihin. Edellä mainittujen lisäksi esiin on nostettu myös korvaukset vuosilta 2008-2013 ja niiden perusteena olevat otantatutkimukset ja Kopioston velvollisuus yhteishallinnointilain 26 §:n nojalla ottaa yhteyttä oikeudenhaltijoihin.
32. PRH:lle 6.6.2025 toimitetulla vastauksella toimenpidepyynnön tekijä on täydentänyt vastaustaan ja esittänyt, että PRH (1) käynnistää selvityksen otantatutkimuksen pohjalta tapahtuvien tekijänoikeuskorvausten jakamisen oikeellisuudesta ja selvittää, onko Kopiosto toiminut lain mukaisesti oikeudenhaltijoita tunnistaessaan ja korvauksia jakaessaan 2008-2023. (2) Tutkii väärällä perusteella Luontoportti Oy:lle suoritettujen maksut 6/2008-12/2024 ja arvioi, voidaanko maksut oikaista oikeille oikeudenhaltijoille. (3) Selvittää Kopioston vastuun niistä vahingoista, joita on aiheutettu oikeudenhaltijoille sen huolimattoman hallintotavan seurauksena. (4) Arvioi Kopioston menettelytavan lainmukaisuutta suhteessa yhteishallinnointilain huolellisuusvelvoitteeseen sekä sen johdosta syntyneet mahdolliset vahingonkorvausvastuut.

33. PRH:lle 9.6.2025 tulleella vastauksella toimenpidepyynnön tekijä on vielä nostanut esiin Kopioston toiminnan kopiointikorvauksia koskevassa menettelyssä, kuten korvausten jakautumisen, menettelyn epätasapuolisuuden, harkintavallan väärinkäytön, valvonnan ja vastuullisuuden, oikeudenmukaisuuden, läpinäkyvyyden sekä viesteihin vastaamatta jättämisen. Toimenpidepyynnön tekijä on nostanut esiin näiden vaikutuksen yksittäiseen oikeudenhaltijaan ja koko tekijänoikeuskorvausjärjestelmään.

6.3. Kopioston menettely

34. OKM hyväksyy eri aloja edustavat tekijänoikeusjärjestöt sopimuslisenssijärjestöiksi ja sopii niille annetuista tehtävistä.
35. Kopioston kopiointiluvat oppilaitoksille, yrityksille ja muille organisaatioille ovat tekijänoikeuslain 26 §:ssä tarkoitettuja laajennettuja kollektiivisia lupia. Kopiosto on opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymä sopimuslisenssiorganisaatio tekijänoikeuslain 13 §, 13 a ja 14 §:n aloilla. (Kopioston vastaus 2.4.2025)
36. Tässä asiassa käsiteltävät kopiointikorvaukset perustuvat otantatutkimuksiin ja kohdennuksia ei tehdä teoskohtaisesti eikä täten myöskään henkilökohtaisesti. Korvaukset jaetaan kollektiivisesti jäsenjärjestöille, jotka jakavat kopiointikorvaukset tekijöitä ja oikeudenhaltijoita yhteisesti hyödyttäviin tarkoituksiin Kopioston jakosääntöjen mukaisesti, esim. palkintoina ja apurahoina. (Muistio 10.10.2024)
37. Otantatutkimus on tutkimusmenetelmä, jossa tutkitaan vain osa perusjoukosta eli kohdejoukosta sen sijaan, että tarkasteltaisiin kaikkia perusjoukon yksiköitä. Tavoitteena on kerätä tietoa otoksen kautta niin, että sen perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä koko perusjoukosta eli esim. oppilaitossektorista tai toimialasta. Otantatutkimuksen tavoitteena ja tarkoituksena ei ole tehdä päätelmiä yksittäisten vastausten tasolla. Otantatutkimus on erityisen hyödyllinen silloin, kun perusjoukko on hyvin suuri, ja kaikkien yksiköiden tutkiminen olisi liian kallista, aikaa vievää tai käytännössä mahdotonta. (Muistio 10.10.2024)
38. Kopiointitutkimukset kohdistuvat aina yleisellä tasolla kopiointiin tietyllä toimialalla, ja niissä selvitetään, miten paljon ja minkä tyyppistä aineistoa (esim. kirjaa, lehteä, nuottia vai kuvia) opettajat kopioivat opetustaan varten tai työntekijät kopioivat työssään. Kopiointitutkimuksilla ei pysty kohdentamaan kopiointikorvauksia yksittäiselle tekijälle tai teokselle. (Kopioston vastaus 2.4.2025)
39. Kopiointitutkimukset toteutetaan otantatutkimuksella, koska opetus- ja työkäyttöön tehdystä kopioinnista ei ole saatavilla tietoa muulla tavalla. Kopioinnin massaluontoisuuden takia ei ole mahdollista tai kohtuullista edellyttää käyttäjiltä yksityiskohtaista raportointia teosten kopioinnista. Kopiointi työkäytössä kohdistuu valtavaan määrään eri oikeudenhaltijoiden tekemiä teoksia. Kopiointitapahtumia on pelkästään oppilaitoksissa tuhansia viikoittain, minkä vuoksi jokaisen kopiointitapahtuman raportointi Kopiostolle käyttäjän toimesta ei ole kohtuullista ja mahdollista. Tästä syystä otantatutkimus on katsottu soveltuvaksi keinoksi selvittää kopioinnin määrää ja laatua korvattavan volyymin arvioimiseksi. (Kopioston vastaus 2.4.2025)
40. Kopiosto teettää kopiointitutkimukset ulkopuolisella puolueettomalla tilastotieteen asiantuntijalla. Nämä tutkimukset osoittavat tilastotieteellisesti luotettavalla menetelmällä tutkitun kopioinnin määrän niillä toimialoilla, joilla tutkimus on tehty. Oikeellisuuden ja luotettavuuden voi tarkistaa tilastotieteen asiantuntijan laatimista tutkimusraporteista. (Kopioston vastaus 2.4.2025)
41. Kopiointikorvausten tilitykset perustuvat tekijänoikeuslakiin, yhteishallinnointilakiin, Kopioston yhdistyksen kokouksen hyväksymiin korvaustenjaon yleisiin periaatteisiin sekä tutkimusten perusteella Kopioston jäsenjärjestöjen keskinäisin neuvotteluin perustuviin jakosuhteisiin. Ulkopuolisten oikeudenhaltijoiden korvausvaateisiin tehdään varaukset vuosittain. Ulkopuolisille oikeudenhaltijoille maksetaan lainmukaisesti korvaukset vaateesta tutkimusten osoittaman kopioinnin määrän mukaisesti. (Kopioston vastaus 2.4.2025)

7. Kopioston menettelyn arviointi ja johtopäätökset

Kopioston menettelyn arviointi

42. Yhteishallinnointilaki on tullut yhteishallinnointilain 68 §:n mukaisesti voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Toimenpidepyyntö ja sitä täydentävät vastaukset koskevat osittain aikaa ennen yhteishallinnointilain voimaantuloa. Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.
43. Toimenpidepyyntö ja sitä täydentävät vastaukset koskevat tekijänoikeuslain mukaisten teosten käyttöä, korvauksia ja korvausperusteita kopioitaessa teoksia sekä Kopioston toimintaa tekijänoikeuslain mukaisena sopimuslisenssiorganisaationa. Asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että Kopioston toiminta olisi yhteishallinnointilain vastaista. PRH valvoo yhteishallinnointilain 54 §:n mukaisesti yhteishallinnointilain noudattamista. Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.
44. Toimenpidepyyntöä täydentävässä vastauksessa on nostettu esiin, että Kopiosto toimii yhteishallinnointilain 19 §:n ja 26 §:n vastaisesti kopiointia koskevien tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoinnissa, kun korvauksia jaetaan otantatutkimusten perusteella ilman, että Kopiosto varmistaa korvausten saajien todelliset tekijäoikeudet ja korvausoikeudet sisältöön. Toimenpidepyynnön tekijän mukaan huolimattomasta hallintotavasta on aiheutunut oikeudenhaltijoille vahinkoja. Yhteishallinnointilain 26 §:ssä säädetään velvollisuudesta ryhtyä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja siitä mitä tulee ottaa huomioon arvioitaessa toimien riittävyttä. Yhteishallinnointilain 26 §:n esitöissä on mainittu opetuskäyttö tilanteena, jolloin ei ole mahdollista tai kohtuullista edellyttää, että käyttäjät raportoisivat yksityiskohtaisesti teosten käytöstä ja tällöin on mahdollisuus jakaa korvaukset jonkin muun menetelmän perusteella, kuten otantatutkimuksen.
45. Kopioston kopiointitutkimukset toteutetaan otantatutkimuksella, koska opetus- ja työkäyttöön tehdystä kopioinnista ei ole saatavilla tietoa muulla tavalla eikä kopioinnin massaluontoisuuden takia se olisi mahdollista tai kohtuullista.
46. Edellä esitetyt perustelut huomioiden asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että Kopioston toiminta olisi yhteishallinnointilain 19 §:n tai 26 §:n vastaista, koska yhteishallinnointilain esitöissä erikseen mainittu poikkeus koskien otantatutkimuksen käyttöä soveltuu tilanteeseen. Yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin mukaan PRH voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Johtopäätökset

47. PRH:n saaman selvityksen perusteella toimenpidepyyntö ja sitä täydentävät vastaukset eivät perustu yhteishallinnointilakiin eikä PRH:lle ole esitetty selvitystä Kopioston menettelyn yhteishallinnointilain vastaisuudesta. PRH jättää asian yhteishallinnointilain 57 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla tutkimatta ilmeisen perusteettomana.
48. Mikäli PRH saa uutta tietoa, jonka perusteella tutkimatta jättämisen edellytysten täyttymistä on syytä arvioida uudelleen, PRH voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

8. Sovelletut säännökset

49. Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista (1494/2016) 19 §, 26 § 54 §, 56 §, 57 § ja 68 §.
50. Tekijänoikeuslaki (404/1961) 1 §, 2 §, 13 §, 13 a ja 14 §:n ja 26 §.

9. Muutoksenhaku

51. PRH:n tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen yhteishallinnointilain 61 §:n perusteella siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään

10. Lisätiedot

52. Lisätietoja päätöksestä antaa lakimies Petra Sormunen, puh. 029 509 5327 ja sähköposti etunimi.sukunimi@prh.fi

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Marko Peltonen

Yksikön päällikkö

Yritykset ja yhteisöt -tulosalue

Oikeudellinen yksikkö

Petra Sormunen

Lakimies

Yritykset ja yhteisöt -tulosalue

Oikeudellinen yksikkö

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITE Valitusosoitus

JAKELU Toimenpidepyynnön tekijät, Luontoportti Oy ja Kopiosto ry